

CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 1a-454/2023
Central
1-21043872-03-1a-12062023
Purici

Judecătoria Soroca, sediul
Judecător: Ghenadie

DECIZIE În numele Legii

24 februarie 2026

mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul:
Judecătorii:

Ghenadie Liulca
Aurelia Andronache și Ludmila

Iarmaliuc

Grefier:

Maria Baci

Cu participarea:

Procurorului:
Avocatului:

Liliana Pasat
Elvira Iftodi

a judecat în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelul avocatului Georgeta Lupea în interesele inculpatei Fedco Oxana declarat împotriva sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Central din 16 mai 2023, în cauza penală de învinuire a lui:

Fedco Oxana *****, studii superioare, nesupusă serviciului militar, căsătorită, la întreținere doi copii minori, angajată în câmpul muncii în calitate de primar al sat. *****, cetățeană al R. Moldova, anterior nejudecată;

- în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1), art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal,

Cauza a fost examinată în baza art.364¹ Cod de procedură penală, judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Termenul de judecare a cauzei:

În instanța de fond: 03.10.2022 - 16.05.2023;

În instanța de apel: 12.06.2023 - 24.02.2026.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 16 mai 2023, **Fedco Oxana** a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, și cu încetarea procesului penal.

Tot ea, a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal și în baza acestei Legi, în coroborare cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 1020 (una mie douăzeci) unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul a 51000 (cinczeci și una mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 (cinci) ani.

Corpurile delictelor: un plic în care se conțin documente în original cât și copii și anume: tabelele de pontaj a muncii prestate de către angajații grădiniței nr. 2 din sat. Racovă, raionul Soroca, dispoziții de angajare/înlocuire a personalului primăriei, precum și a entităților publice subordonate, contracte individuale de muncă, precum și tabelele de pontaj de evidență a muncii prestate de către angajații primăriei sat. *****, raionul Soroca și entităților publice subordonate (f.d. 127, 179, vol.II), de păstrat la materialele cauzei.

S-a explicat lui Fedco Oxana că, conform art. 64 alin. (3¹) Cod penal este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral..

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond, în fapt, a constatat că, **Fedco Oxana**, activând în funcția de secretar al Consiliului local din sat. ***** raionul Soroca, fiind numită în această funcție prin decizia Consiliului local al primăriei sat. ***** raionul Soroca, nr. 11/1 din 16.10.2008, fiind astfel în corespundere cu prevederile art. 123 alin. (2) din Codul penal persoană publică, contrar prevederilor art. 39 alin. (1) lit. d) și o) al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, având atribuția de a asigura buna funcționare a primăriei, precum și de a administra sediul primăriei și bunurile ei, în perioada iulie 2018-octombrie 2019, folosind intenționat situația de serviciu, având scopul falsificării documentelor oficiale, din interese personale și anume în scopul de a beneficia ulterior de susținerea și menținerea autorității față de angajații primăriei,

precum și în interesele rudelor sale, a înscris în tabelele de pontaj și de evidență a timpului de muncă, care constituie documente oficiale de calcul al timpului de muncă și achitare a salariului angajaților, date vădit false cu privire la orele de muncă prestate la locul de serviciu de către *****, care îi este tată, *****, și *****, care îi este soț, pe perioade determinate de timp, în funcțiile a 8 angajați a entității publice primăria sat. *****, raionul Soroca, care se aflau în perioada concediilor de odihnă anuale/medicale, munca însă fiind prestată atât de către angajații care se aflau în concediu, cât și de către alte persoane. Astfel, persoanelor indicate fiindu-le neîntemeiat calculate plăți salariale, respectiv contribuții de asigurări sociale și prime de asigurări medicale, după cum urmează:

- în tabelele de pontaj pentru lunile iulie 2018, august 2018, septembrie 2018, octombrie 2018, a inclus spre achitare pentru *****, în calitate de grefier/dactilograf, salariul pentru zilele lucrătoare cuprinse în perioada 6 iulie 2018 - 11 octombrie 2018 inclusiv, pe perioada concediului de odihnă acordat lui *****, deși în realitate munca a fost efectuată de *****;

- în tabelele de pontaj pentru lunile mai 2019 și iunie 2019, a inclus spre achitare pentru *****, în calitate de muncitor necalificat la casa de cultură și muncitor necalificat la biblioteca nr. 1, salariu pentru zilele lucrătoare cuprinse în perioada 21.05.2019 - 16.06.2019 inclusiv, pe perioada concediului de odihnă acordat lui Borozan Lidia, deși în realitate munca a fost efectuată de Borozan Lidia;

- în tabelele de pontaj pentru lunile august 2019 și septembrie 2019, a inclus spre achitare pentru *****, în calitate de bibliotecar, salariu pentru zilele lucrătoare cuprinse în perioada 01.08.2019 - 07.09.2019, inclusiv, pe perioada concediului de odihnă acordat lui *****, deși în realitate munca a fost efectuată de *****;

- în tabelele de pontaj pentru luna septembrie 2019 și octombrie 2019, a inclus spre achitare pentru *****, în calitate de conducător artistic, salariu pentru zilele lucrătoare cuprinse în perioada 10.09.2019 - 13.10.2019, inclusiv, pe perioada concediului de odihnă acordat lui *****, deși în realitate munca a fost efectuată de *****;

- în tabelul de pontaj pentru luna aprilie 2019, a inclus spre achitare pentru *****, în calitate de muncitor pentru deservire, salariu pentru zilele lucrătoare cuprinse în perioada 02.04.2019 - 12.04.2019 inclusiv, pe perioada concediului de odihnă acordat lui Zaporojan Afanasie, deși în realitate munca a fost efectuată de Zaporojan Afanasie;

- în tabelele de pontaj pentru luna mai 2019, iunie 2019, a inclus spre achitare pentru *****, în calitate de paznic la primărie, salariu pentru zilele lucrătoare cuprinse în perioada 10.05.2019 - 06.06.2019 inclusiv, pe perioada concediului de odihnă acordat lui Scripnic Vasile, deși în realitate munca a fost efectuată de Scripnic Vasile;

- în tabelele de pontaj pentru lunile iunie 2019, iulie 2019, august 2019, a inclus spre achitare pentru *****, în calitate de dactilograf, salariu pentru zilele lucrătoare cuprinse în perioada 21.06.2019 - 17.08.2019 inclusiv, pe perioada concediului de odihnă acordat lui *****, deși în realitate munca a fost efectuată de *****;

- în tabelul de pontaj pentru luna septembrie 2019, a inclus spre achitare pentru *****, în calitate de paznic la Casa de cultură, salariu pentru zilele lucrătoare cuprinse în perioada 01.09.2019 - 27.09.2019 inclusiv, pe perioada concediului de odihnă acordat lui *****, deși în realitate munca a fost efectuată de *****;

- în tabelul de pontaj pentru luna octombrie 2019, a inclus spre achitare pentru *****, în calitate de conducător artistic, salariu pentru zilele lucrătoare cuprinse în perioada 15.10.2019 - 31.10.2019 inclusiv, pe perioada concediului de odihnă acordat lui *****, deși în realitate munca a fost efectuată de *****;

- în tabelul de pontaj pentru luna aprilie 2019, a inclus spre achitare pentru *****, în calitate de conducător artistic, salariu pentru zilele lucrătoare cuprinse în perioada 01.04.2019 - 19.04.2019 inclusiv, pe perioada concediului de odihnă acordat lui *****, deși în realitate munca a fost efectuată de *****.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatei Fedco Oxana întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal – *înscrierea de către o persoană publică, din interes personal, în documentele oficiale a unor date vădit false precum și falsificarea acestor documente*.

Tot ea, deținând din 06.11.2019, funcția de primar al sat. *****, raionul Soroca, urmare a alegerilor locale avute loc la 03.11.2019, și validată în aceasta funcție în temeiul hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 06.11.2019, fiind permanent abilitată în instituția nominalizată de stat cu anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice prevăzute de art. 29 din Legea Republicii Moldova privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, și fiind în acest mod în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (3) din Codul Penal persoană cu funcție de demnitate publică, abilitată prin stipularea legii cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, folosind intenționat situația de serviciu, având scopul falsificării documentelor oficiale, din interes personal, la 02.12.2019 a emis dispoziția nr. 54-P, în temeiul căreia, pe perioada concediului medical al lui Braniște Piotr l-a numit pe *****, care îi este tată, pentru exercitarea temporară a atribuțiilor de specialist în cadrul primăriei sat. *****, raionul Soroca, începând cu 02.12.2019 până la 31.12.2019 inclusiv. Totodată, a înscris în tabelul de pontaj și evidență a timpului de muncă pentru luna decembrie 2019, care constituie document oficial de calcul al timpului de muncă și achitare a salariului angajaților date vădit false cu privire la

orele de muncă prestate la locul de serviciu de către *****, precum că, a activat în calitate de specialist pentru zilele lucrătoare cuprinse în perioada 02.12.2019-31.12.2019 inclusiv, muncă, care de facto nu a fost prestată de către *****, neavând nici studii în domeniu, fiindu-i calculate în acest mod neîntemeiat plăți salariale, contribuții de asigurări sociale și respectiv prime de asigurări medicale.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatei Fedco Oxana întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal – *înscrierea de către o persoană cu funcție de demnitate publică, din interes personal, în documentele oficiale a unor date vădit false precum și falsificarea acestor documente.*

Solicitățile apelantului:

Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatul Georgeta Lupea în interesele inculpatei Fedco Oxana, în termen, a contestat cu apel sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 16 mai 2023, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței în latura stabiliri pedepsei și adoptarea unei noi decizii prin care lui Fedco Oxana să-i fie micșorată sancțiunea amenzi pînă la limita minimă, cu excluderea pedepsei complimentare obligatorii - privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, în temeiul art. 79 Cod penal.

În motivarea apelului s-a invocat că pedeapsa stabilită este prea dură în raport cu circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei.

La fel, cauza penală a fost examinată în procedura simplificată prevăzute de art. 364¹ CPP, pînă la începerea cercetării judecătorești inculpata Fedco Oxana prin înscris autentic a solicitat ca judecata să aibă loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală pe care le recunoaște, nu are obiecții, indicând că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, cerere care a fost admisă prin încheierea protocolară a instanței.

În subsidiar, se indică că Fedco Oxana, fiind audiată sub jurământ, a recunoscut că a activat în calitate de secretar al Consiliului local ***** în perioada 2008-2019. Referitor la tabelele de pontaj pentru perioada anilor 2018 - 2019 a recunoscut faptul că a introdus date vădit false cu privire la orele de muncă prestate la locul de serviciu de către *****, care îi este tată, ***** și *****, care îi este soț. Totodată, în perioada când a activat în calitate de primar l-a inclus pe tatăl sau *****, în locul lui Braniște Petru, în tabelele de pontaj în calitate de specialist în regim funciar. Însă, de facto atribuțiile le-a îndeplinit ea personal, menționat faptul că, deoarece tatăl său era bolnav de cancer l-a inclus în tabelul de pontaj cu scopul

de a-i activa polița de asigurare obligatorie medicală și, ulterior, a avea posibilitatea de a-i oformă grad de dezabilitate. De asemenea a menționat că, deoarece în cadrul primăriei nu sânt suficienți specialiști și anume contabil-șef, secretar, inclusiv și specialist în cadastru care la acel moment se afla în concediu medical a fost nevoită să execute personal atribuțiile date.

În această ordine de idei, apelanta consideră că acțiunile inculpatei Fedco Oxana corect au fost încadrate în art. 332 alin. (1) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă pedeapsa stabilită este prea aspră, nefiind apreciate circumstanțele atenuante prevăzute de art. 76 Cod penal, și anume: săvârșirea infracțiunii ca urmare a unui concurs de împrejurări grele de ordin personal sau familial, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției, alte circumstanțe atenuante, precum că ultima în legătură cu activitatea în calitate de secretar al Consiliului local și ulterior în calitate de primar a primăriei *****, raionul Soroca, activități începute din 2008 până în prezent, contribuția activă în calitate de primar la realizarea proiectelor și programelor prevăzute, ce au beneficii locuitorii satului și alte circumstanțe atenuante expuse, consideră că instanța de judecată urma să aplice prevederile art. 79 Cod penal și să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie - privarea de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Acte de procedură:

Conform fișei de repartizare a dosarului din 12.06.2023 cauza respectivă a fost repartizată în mod aleatoriu judecătorului raportor Ala Rotaru (președinte), în complet cu judecătorii: Dumitru Pușca și Ruslana Burdeniuc.

Prin încheierea președintelui Curții de Apel Nord din 10.01.2025 în legătură cu acceptarea cererilor de demisie a judecătorilor Ala Rotaru, Dumitru Pușca și Ruslana Burdeniuc s-a dispus redistribuirea cauzei respective prin intermediul PIGD cu respectarea principiului distribuirii aleatorii unui alt complet de judecată din cadrul Colegiului penal al Curții de Apel Nord sau judecătorilor suplineați.

Astfel, conform fișei de repartizare repetată a dosarelor din 14.01.2025 cauza respectivă a fost redistribuită în mod aleatoriu judecătorului raportor Aurelia Andronache, în componența completului Ghenadie Liulca (președinte), și Ludmila Iarmaliuc (judecător).

Argumentele părților:

În ședința instanței de apel, avocatului Elvira Iftodi în interesele inculpatei Fedco Oxana a pledat pentru admiterea apelului declarat și pronunțarea unei noi decizii privind aplicarea în privința lui Fedco Oxana a dispozițiilor art. 79 Cod penal și înlăturarea pedepsei complementare obligatorii – primarea de dreptul de a ocupa anumite funcții, menționând că aceasta activează în calitate primar, și-a recunoscut vina, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, este caracterizată pozitiv.

Inculpata Fedco Oxana, fiind legal citată, inclusiv fiind dispusă în mod repetat aducerea forțată, în fața instanței de apel nu s-au prezentat, din motive necunoscute, astfel, în temeiul alin. (6) art. 321 coroborat cu alin. (5) art. 412 Cod de procedură penală, constatând că inculpata se eschivează de la instanță, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia. Posibilitatea soluționării cauzei în lipsa inculpatului este recunoscută și prin Rezoluția nr. 75 (11) a Consiliului Europei privind criteriile ce trebuie respectate în cazul în care o persoană este judecată în lipsă.

Deci, în criteriul nr. 9 se statuează că, persoana condamnată în lipsă ar trebui să aibă dreptul de a judeca din nou dacă dovedește faptul că absența sa de la judecata inițială este datorită unor cauze independente de voința sa și că nu a avut posibilitatea de a înștiința instanța. În aceste circumstanțe se reține că nici reglementările internaționale și nici cele interne nu impun admiterea unei cereri de rejudecare în cazul unei persoane condamnate în lipsă, impunându-se verificarea faptului dacă aceasta s-a sustras sau nu de la judecată. A interpreta altfel dispozițiile legale ar însemna a recompensa sustragerea de la soluționarea cauzei și a da posibilitatea condamnatului să se prevaleze de propria sa culpă, legitimând astfel un abuz de drept procesual. De asemenea, se atenționează asupra faptului că de la regula prezenței inculpatului la soluționarea cauzei se admit și excepții, atunci când asigurarea acestei condiții ar conduce la amânarea nejustificată a procedurii, mai ales dacă inculpatul are o culpă în absența sa.

Instanța de apel reține că, în cazul *Kattan v. România* (21.01.2014) Curtea Europeană a adoptat o decizie de inadmisibilitate, cu respingerea ca vădit nefondată a plângerii privind violarea art. 6 CEDO, întrucât instanța și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența inculpatului în instanță.

Prin urmare, Curtea a considerat că reclamantul a contribuit în mare măsură la crearea unei situații, în care în mod rezonabil a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa. În ipoteza în care o persoană a avut cunoștință despre desfășurarea judecății și cu toate acestea nu s-a prezentat în fața instanțelor, ***este vorba despre o conduită procesuală culpabilă persoanei.***

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal a dispus examinarea cererii de apel declarate în interesul inculpatei Fedco Oxana, în lipsa acesteia, fără a fi lezat dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, ca urmare a faptului că instanța de apel a constatat că inculpata a renunțat la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, eschivându-se de la judecarea cauzei.

În ședința instanței de apel, acuzatorul de stat în persoana procurorului Liliana Pasat, a pledat pentru respingerea apelului ca fiind nefondat, menționând că

argumentele invocate de către apărare în sensul aplicării prevederilor art. 79 Cod penal nu constituie circumstanțe excepționale.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal ajunge la concluzia respingerii apelului avocatului Georgeta Lupea în interesele inculpatei Fedco Oxana declarat împotriva sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Central din 16 mai 2023, ca fiind nefondat, din motivele ce succed:

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Prin prisma art. 409 Cod de procedură penală, instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. (2) În limitele prevederilor arătate în alin. (1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

În acest sens Colegiul penal statuează că, apelul reprezintă o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Conform art. 414 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor

examine de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat.

Aici Colegiul penal conchide că, soluția de respingere a apelului ca nefondat se adoptă însă numai după examinarea sub toate aspectele a hotărârii pronunțate de prima instanță, dacă se ajunge la concluzia că hotărârea este legală și întemeiată.

Cu titlu preliminar, Colegiul penal evidențiază că cauza penală de învinuire a lui Fedco Oxana în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 332 alin. (1) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost examinată în procedură simplificată prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpat în corespundere cu alin.(3) a normei vizate prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu.

Respectiv, chestionând-o pe inculpată sub jurământ în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, instanța în corespundere cu art.364¹ alin. (4) Cod de procedură penală prin încheiere protocolară i-a admis cererea, pe motiv că din probele administrate rezultă că faptele sunt stabilite, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz, cu expunerea ei detaliată în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată și în sentința adoptată.

Atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond inculpata Fedco Oxana a recunoscut faptele săvârșite, depunând sub jurământ declarații consecvente referitor la cele comise, acestea coroborând întru tot cu restul probelor administrate pe caz.

Colegiul penal constată că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatei Fedco Oxana în baza dispozițiilor art. 332 alin. (1) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Concluzia descrisă se confirmă prin probe pertinente și concludente care au fost cercetate de instanța de fond și care în ansamblul lor, din punctul de vedere al coroborării, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate.

Colegiul consideră că instanța de fond a adoptat o sentință legală și întemeiată, apreciind fiecare probă din punctul de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

La fel, Colegiul penal reține că sentința corespunde prevederilor art.384, art. 389, art. 364¹ Cod de procedură penală, conține probe de vinovăție acceptate de inculpat și sub acest aspect sentința nici nu se contestă.

Implicit, Colegiul penal notează că avocatul Georgeta Lupea în interesele inculpatei Fedco Oxana este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei, însă nu este de acord cu sentința contestată în latura pedepsei penale, considerând că acesteia urmează a-i fi stabilită o pedeapsă mai blândă, amenda în limitele minime și înlăturarea pedepsei complimentare obligatorii prin prisma art. 79 Cod penal.

Nici partea acuzării nu a atacat sentința în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, motiv pentru care instanța de recurs nu purcede la judecarea fondului cauzei, dar se v-a expune doar în partea stabilirii și individualizării pedepsei.

În această pondere, ținând cont de poziția inculpatului de recunoaștere necondiționată a vinovăției în comiterea infracțiunilor incriminate, instanța de apel însușește argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință, pentru a evita repetări inutile, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010* statuează că, art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligă instanța să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea procesul echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatei Fedco Oxana conform art. 332 alin. (1) Cod penal - înscrierea de către o persoană publică, din interes personal, în documentele oficiale a unor date vădit false precum și falsificarea acestor documente, și în baza art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal - înscrierea de către o persoană cu funcție de demnitate publică, din interes personal, în documentele oficiale a unor date vădit false precum și falsificarea acestor documente.

În continuare, ***în limitele apelului declarat, la capitol individualizării pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzută la art. 332 alin. (2) lit. b) Cod***

penal, Colegiul penal statuează că potrivit art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Conform art. 61 alin. (1), (2) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. (2) Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Colegiul penal reține că, individualizarea pedepsei este un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

În corespundere cu dispozițiile art.75 alin. (1), (2) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. (2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Subsecvent, din dispozițiile art. 75 alin. (1) Cod penal, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, pedeapsa penală este echitabilă doar atunci când îndeplinește un dublu scop: pe de o parte, să sancționeze fapta comisă, iar pe de altă parte, să contribuie la

reintegrarea socială a condamnatului și la prevenirea săvârșirii unor noi infracțiuni, atât de către acesta, cât și de către alți membri ai societății. Astfel, o pedeapsă disproporționată sau excesivă riscă să provoace efecte contrare, generând sentimente de nedreptate, resentimente și o pierdere a încrederii în sistemul juridic, ceea ce poate submina scopurile fundamentale ale justiției penale.

În acest context, legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili măsura acesteia strict în limitele prevăzute de lege, respectând atât dispozițiile părții generale, cât și ale părții speciale a Codului penal. Mai mult decât atât, individualizarea pedepsei reprezintă un principiu de bază, care presupune adaptarea sancțiunii la circumstanțele concrete ale fiecărui caz, astfel încât măsura aplicată să fie necesară și proporțională cu scopurile legii penale și să răspundă particularităților persoanei condamnate.

Aplicând aceste principii în speța inculpatului, instanța trebuie să asigure că pedeapsa stabilită nu doar reflectă gravitatea faptei – ținând cont de natura și mijloacele comiterii infracțiunii, scopul urmărit, condițiile în care a fost săvârșită și consecințele produse – ci și particularitățile personale ale inculpatului, precum starea psihică, situația socială și familială, istoricul penal și comportamentul anterior și posterior infracțiunii.

În acest mod, cuantumul și regimul pedepsei trebuie să fie astfel calibrate încât să asigure respectarea principiului echității sociale, să faciliteze corectarea și reabilitarea inculpatei și să descurajeze recidiva, în conformitate cu standardele europene privind drepturile omului. Executarea pedepsei, prin aplicarea unui regim adecvat, trebuie să contribuie la conștientizarea necesității respectării legii penale și la prevenirea săvârșirii unor fapte similare în viitor.

Prin urmare, instanța de judecată are datoria să individualizeze pedeapsa într-un mod echilibrat și rațional, astfel încât să se realizeze în mod efectiv obiectivele justiției penale, menținând totodată respectul pentru demnitatea persoanei și garantând un tratament uman și proporțional în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest context, Colegiul penal menționează că la stabilirea pedepsei și mărimea acesteia urmează a ține cont de criteriile de individualizare a pedepsei. Prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii. Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și a pedepsei penale. Pedeapsa este echitabilă, când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei (în cazurile când există), statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Pentru

stabilirea unei pedepse echitabile, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Astfel, la individualizarea și stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatei Fedco Oxana prima instanță a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-78 Cod penal, și anume, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

În susținerea poziției sale instanța de apel reține că la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei s-a ținut cont de faptul că Fedco Oxana a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzută la art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal care prevede în calitate de pedeapsă amendă în mărime de la 1350 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

Subsecvent, Colegiul iterează că cauza penală de învinuire a lui Fedco Oxana a fost examinată în procedura simplificată prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale.

Astfel, speței sunt incidente prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală (în vigoare la data pronunțării sentinței), potrivit căruia inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și *de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă*. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

În această ordine de idei, Colegiul penal conchide că inculpatei Fedco Oxana pentru comiterea infracțiunii prevăzută la art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal în coroborare cu dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală urmează a-i fi stabilită pedeapsa amenzii între limitele minime de la 1012,5 unități contravenționale până la 1762,5 unități contravenționale.

Prin urmare, ținând cont de circumstanțele cauzei, de personalitatea inculpatei Fedco Oxana care deși anterior nu a fost în conflict cu legea penală, a comis un concurs de infracțiunii similare, dintre care una din categoria celor grave, de lipsa circumstanțelor atenuante și/sau agravante prevăzute la art. 76-77 Cod penal și nici acuzatorul de stat la întocmirea rechizitoriului nu a stabilit prezența circumstanțelor respective, Colegiul penal conchide că prima instanță în mod

întemeiat a concluzionat că pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1020 (una mie douăzeci) unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul a 51 000 (cinzeci și una mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de demnitate publică pe un termen de 5 (cinci) ani, este una echitabilă și proporțională faptelor comise, fără a fi stabilite circumstanțe care ar permite instanței de apel reducerea cuantumului acesteia până la limita minimă solicitată de apelant.

Aderent, în menținerea poziției instanței de fond în latura stabilirii în privința lui Fedco Oxana a pedepsei complementare obligatorii, și respingerii cerințelor părții apărării privind aplicarea în privința inculpatei a dispozițiilor art. 79 Cod penal și excluderii pedepsei complementare, Colegiul penal menționează următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 79 alin. (1) Cod penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.

În sensul art. 79 Cod penal, se înțelege că în cauză trebuie să existe împrejurări în care s-a derulat fapta infracțională sau în datele privind personalitatea infractorului așa circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție sau se consideră ieșite din comun. Or, împrejurările obișnuite sunt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale.

Conform art. 78 alin. (2), (5) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată. Dacă există circumstanțe atenuante excepționale, pedeapsa poate fi aplicată conform prevederilor art.79.

Respectiv, instanța trebuie să analizeze cu o deosebită atenție circumstanțele cauzei, care caracterizează pe de o parte modalitatea și împrejurările comiterii faptei prejudiciabile, iar pe de altă parte personalitatea inculpatului care a comis-o, astfel, încât să fie convinsă că într-adevăr în speță sunt prezente „circumstanțe excepționale” în sensul art. 79 Cod penal, iar în temeiul acestora excluderea pedepsei complementare obligatorii „anularea dreptului de a conduce mijloace de

transport” este necesară și este în acord cu scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea și resocializarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

În speță, contrar afirmațiilor avocatului Georgeta Lupea, Colegiul penal nu poate reține drept circumstanțe excepționale, ieșite din comun, ce nu sunt caracteristice comportamentului și personalității subiectului de drept, ținând cont de împrejurările comiterii faptei, iar faptul că a recunoscut vina, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, este angajată în calitate de primar, a contribuit la dezvoltarea satului prin atragerea proiectelor investiționale, precum și motivele care au stat la baza comiterii infracțiunilor, nu pot fi apreciate drept circumstanțe ce ar face o excepție de la general, deoarece ele sunt împrejurări obișnuite ce caracterizează orice persoane, fiind luate în calcul la capitolul individualizării pedepsei și stabilirii cuantumului acesteia.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că partea apărării nu a prezentat o argumentare plauzibilă ce ar genera formarea convingerii că nu este rațional ca inculpatei Fedco Oxana să-i fie stabilită pedeapsa complementară, iar în lipsa unor circumstanțe excepționale, aplicarea mecanismului prevăzut la art. 79 Cod penal, devine inaplicabil.

Totodată, urmează a fi menționat că, dacă sancțiunea normei penale prevede obligatoriu ca pedeapsă complementară privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, instanțele de judecată nu sunt în drept de a o înlătura cu trimitere la art. 78 alin. (2) ori art. 79 Cod penal, fiindcă aceasta, ar încălca prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, care stipulează că *„pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.”*

Or, infractorul care a utilizat statutul funcției, drepturile și avantajele pe care le acordă aceasta pentru facilitarea infracțiunii de fals în actele publice ***trebuie să fie privat de dreptul de a ocupa această funcție, or, anume astfel va fi atins scopul pedepsei penale aplicate față de condamnat.***

În lumina celor expuse, circumstanțele trasate la aplicarea în prezenta cauză a prevederilor art. 79 Cod penal în opinia Colegiului penal nu sunt predominante actului de justiție, sancțiunea dată fiind una obligatorie și nu una facultativă, inculpata Fedco Oxana a comis fapta prejudiciabilă în virtutea funcției deținute de primar al satului *****, fiind persoană publică, cu responsabilități deosebite față de societate, fapt pentru ce instanța de apel susține că, prin prisma principiului *dura lex, sed lex* ultima urmează a suporta *cumulativ* această consecință de rigoare în condițiile în care pedeapsa complementară sub formă de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita anumită activitate vine *per se* să îndeplinească rolul de completare a represiunii și de stopare a practicii vicioase în

rândul persoanelor care comit infracțiuni contrar bunei desfășurării a activității în sfera publică, or prin acțiunile celei din urmă s-a afectat grav autoritatea și imaginea Administrației publice locale.

În consecință, Colegiul penal apreciază că pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul penal.

Distinct, Colegiul penal *ex officio* conchide că prima instanță, constatând intervenirea termenului prescripției tragerii la răspundere penală, în mod neclar a dispus *pe de o parte* liberarea de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, iar *pe de altă parte* încetarea procesului penal, ceea ce indică asupra caracterului duplicitar al hotărârii adoptate.

În atare circumstanțe este absolut neclar ce fel de sentință a pronunțat instanța de fond - de încetare a procesului penal pe motive de reabilitare, nereabilitare, sau o sentință de condamnare, în descriptivul și dispozitivul hotărârii adoptate fiind prezente elementele ambilor categorii de hotărâri judiciare, care prin esența lor se exclud reciproc.

Astfel, în pofida erorilor admise de prima instanță la individualizarea pedepsei, Colegiul penal relevă că acestea nu pot fi corectate în prezenta cauză, or, sentința primei instanțe în latura respectivă nu a fost contestată de către acuzatorul de stat, iar potrivit prevederilor art. 409 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. (2) În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Prin urmare, ținând cont de principiul neagravării situației în propria cale de atac, Colegiul penal va menține fără modificări sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 16 mai 2023 în latura încetării procesului penal. Or, principiul *non reformatio in pejus* reprezintă una dintre garanțiile dreptului la apărare judiciară a participanților la proces. În absența acestui principiu, participanții la proces, cunoscând posibilitatea înrăutățirii situației lor, ar putea fi determinate să renunțe la atacarea sentinței pentru a nu-și asuma un risc, chiar dacă sentința este ilegală sau neîntemeiată. Acest principiu vine în întâmpinarea unui interes general, acela ca prin declanșarea controlului judiciar să nu rămână în ființă sentințele nelegale și netemeinice.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia privind respingerea apelului avocatului Georgeta Lupea în interesele inculpatei Fedco

Oxana declarat împotriva sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Central din 16 mai 2023, ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c), 417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Apelul avocatului Georgeta Lupea în interesele inculpatei Fedco Oxana declarat împotriva sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Central din 16 mai 2023, prin care Fedco Oxana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1) și art. 332 alin. (2) lit. b) Cod penal, se respinge ca fiind nefondat, cu menținerea respectivei sentințe fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei integrale pronunțat public și decizia integrală înmănată/expediată părților la 24.02.2026.

Președintele ședinței:

Judecător:

Judecător: